KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2020/1827

2020 m. gegužės 26 d.

dėl priemonių SA.39990 (2016/C) (ex 2016/NN) (ex 2014/FC) (ex 2014/CP), kurias Belgija taikė bendrovei „Ducatt NV“

(pranešta dokumentu Nr. C(2020) 3287)

(Tekstas autentiškas tik nyderlandų ir prancūzų kalbomis)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal pirmiau minėtas nuostatas ([1]) paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų ir atsižvelgdama į šias pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2014 m. lapkričio 28 d. Komisija gavo oficialų skundą, kurį pateikė Vokietijos stiklo gamintoja „GMB Glasmanufaktur Brandenburg GmbH“ (toliau – GMB) ir Lichtenšteine įsikūrusi jos patronuojančioji bendrovė „Interfloat Corporation“ (toliau – „Interfloat“) (toliau kartu vadinamos skundo pateikėja). Skundo pateikėja tvirtino, kad tiesioginė jos konkurentė „Ducatt NV“ (toliau – „Ducatt“) iš Flandrijos regiono gavo neteisėtą ir su vidaus rinka nesuderinamą valstybės pagalbą.

(2) 2016 m. gegužės 19 d. raštu Komisija pranešė Belgijai apie savo sprendimą pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 108 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatytą procedūrą dėl „Ducatt“ galimai suteiktos pagalbos (toliau – sprendimas pradėti procedūrą).

(3) Sprendimas pradėti procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([2]). Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti savo pastabas dėl šiame sprendime aprašytų priemonių.

(4) Belgijos valdžios institucijos savo pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą pateikė 2016 m. birželio 20 d. ([3]) ir 2016 m. liepos 19 d.

(5) Skundo pateikėjos pastabas Komisija gavo 2016 m. birželio 17 d., 2016 m. rugpjūčio 18 d., 2016 m. rugsėjo 13 d. ir 2016 m. spalio 6 d. Komisija jas perdavė Belgijos valdžios institucijoms, o šios savo komentarus pateikė 2017 m. sausio 23 d. rašte.

(6) 2017 m. sausio 30 d. Komisija paprašė Belgijos valdžios institucijų papildomos informacijos. Institucijos ją pateikė 2017 m. kovo 27 d.

(7) 2017 m. birželio 14 d. Belgijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie 2017 m. gegužės 20 d. paskelbtą „Ducatt“ bankrotą. 2017 m. birželio 23 d. Komisija susitiko su Belgijos valdžios institucijų atstovais.

(8) 2017 m. liepos 5 d. Komisija susitiko su skundo pateikėja ir jos teisėtais atstovais.

(9) 2017 m. liepos 10 d. Belgijos valdžios institucijos pateikė Komisijai papildomą informaciją, kurios ji prašė 2017 m. birželio 23 d. posėdyje.

(10) 2017 m. lapkričio 20 d., 2018 m. birželio 22 d. ir 2020 m. sausio 31 d. Komisija paprašė Belgijos suteikti daugiau informacijos. Belgijos valdžios institucijos atsakymus pateikė 2017 m. gruodžio 15 d., 2018 m. rugpjūčio 27 d. ir 2020 m. kovo 4 d. bei gegužės 12 d.

([1]) OL C 369, 2016 10 7, p. 27.
([2]) Žr. 1 išnašą.
([3]) 2016 m. birželio 20 d. posėdyje su Komisija.

(11) Be to, 2017 m. liepos 18 d., 2017 m. liepos 25 d., 2018 m. kovo 7 ir 9 d., 2018 m. gegužės 16 d. ir 2019 m. sausio 28 d. Komisija paprašė papildomos informacijos „Ducatt“ bankroto administratorių. „Ducatt“ bankroto administratoriai atsakymus pateikė 2017 m. liepos 22 d., 2018 m. kovo 6 d., 2018 m. kovo 9 d., 2018 m. kovo 30 d., 2018 m. gegužės 30 d. ir 2019 m. sausio 29 d.

(12) Komisija su skundo pateikėja taip pat bendravo tokiu būdu: Komisija gavo skundo pateikėjos 2018 m. balandžio 3 d., 2019 m. balandžio 2 d. ir 2020 m. sausio 26 d. raštus ir atsakė į juos 2018 m. balandžio 24 d., 2019 m. gegužės 6 d. ir 2020 m. vasario 10 d. 2018 m. liepos 26 d. ir 2019 m. kovo 27 d. Komisija su skundo pateikėja kalbėjosi telefonu.

(13) 2020 m. kovo 26 d. Komisija gavo skundo pateikėjos raštą, kuriuo Komisija oficialiai raginama imtis veiksmų pagal SESV 265 straipsnio antrą pastraipą.

2. **PAGRINDINIAI FAKTAI**

2.1. **Pagalbos gavėja**

(14) „Ducatt“ yra bendrovės „Emgo NV“ (toliau – „Emgo“), t. y. „Philips“ ir „Osram“ lygiomis dalimis priklausančios bendros įmonės, kuri 1966 m. įsteigta kaitinamųjų lempų stiklinėms ampulėms ir liuminescencinių lempų stikliniams vamzdeliams gaminti, atžalinė įmonė. 2010 m. lapkričio mėn. „Ducatt“ įsteigė to meto „Emgo“ inovacijų direktorius (per „Vercundus BVBA“) ir to meto „Emgo“ finansų bei apskaitos direktorius (per „ArsiCO BVBA“).

(15) Dėl Sąjungos teisės aktuose padarytų pakeitimų, pagal kuriuos nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. draudžiama prekiauti kaitinamosiomis lempomis, „Emgo“ stiklo ampulių veikla buvo išskaidyta ir 2011 m. sausio mėn. įtraukta į „Ducatt“ veiklą, taip siekiant išsaugoti darbo vietas ir praktinę patirtį stiklo gamybos sektoriuje. „Ducatt“ vadovybė norėjo patekti į saulės baterijoms skirto stiklo rinką ir nuo 2011 m. nemažai investavo į šiam tikslui reikalingas mašinas.

(16) Be abiejų įmonių steigėjų, t. y. „Vercundus BVBA“ ir „ArsiCO BVBA“, „Ducatt“ įvairiu lygmeniu taip pat priklauso arba priklausė šiems juridiniams asmenims: „Limburgse Reconversie Maatschappij“ (LRM), „Participatie Maatschappij Vlaanderen“ (PMV), „Capricorn Cleantech Fund“ (CCF), „Quest for Growth“ (QFG), „Belfius“, „VF Capital“ (VFC), VMF ir „Aro“. Be to, tam tikras bendrovės akcijų skaičius tam tikrą laiką priklausė fiziniam asmeniui, t. y. <…> *.

2.2. **Skundas**

(17) Skundo pateikėja yra saulės baterijoms skirto stiklo gamintoja ir tiesioginė tariamos pagalbos gavėjos, t. y. „Ducatt“, konkurentė. Skundo pateikėja teigia, kad „Ducatt“ iš valstybinio banko „Belfius“, taip pat iš LRM ir PMV, kurios abi yra Flandrijos regionui priklausančios investicinės bendrovės, gavo maždaug 70 mln. EUR neteisėtos ir su vidaus rinka nesuderinamos valstybės pagalbos.

(18) Pasak skundo pateikėjos, nuo „Ducatt“ įsteigimo 2011 m. tariama pagalba rinkos reikalavimų neatitinkančiomis sąlygomis buvo teikiama paskolų ir kapitalo didinimo forma, o visa tai buvo naudojama bendrovei steigti, gamybai pradėti ir nuolatiniams nuostoliams dengti.

3. **PRIEMONIŲ APRAŠYMAS IR SPRENDIMO PRADĖTI PROCEDŪRĄ TURINYS**

(19) Komisija oficialią tyrimo procedūrą pradėjo siekdama nustatyti, ar bendrovei „Ducatt“ taikytos toliau nurodytos priemonės yra valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, o jei taip, ar tos priemonės suderinamos su vidaus rinka.

3.1. **Kapitalo didinimas**

(20) Sprendime pradėti procedūrą Komisija išreiškė abejonių dėl to, ar toliau nurodyti kapitalo didinimo <…> EUR suma atvejai, kuriuose dalyvavo LRM ir PMV, atitiko rinkos sąlygas:

a) <…> EUR: 2014 m. vasario 28 d. kapitalą padidino LRM (<…> EUR) ir PMV (<…> EUR);

b) <…> EUR: 2014 m. liepos 4 d. kapitalą padidino LRM (<…> EUR) ir PMV (<…> EUR);

* Konfidenciali informacija.

c) <…> EUR vertės paskolos tuomet buvo konvertuotos į nuosavą kapitalą:

i) <…> EUR vertės paskolų (<…> % palūkanų per metus), kurias 2012 m. gruodžio 21 d. suteikė LRM (<…> EUR) ir PMV (<…> EUR), 2013 m. gruodžio 5 d. su palūkanomis konvertuotos į nuosavą kapitalą (4 paskola);

ii) <…> EUR vertės paskolų (<…> % palūkanų per metus), kurias 2013 m. rugsėjo 27 d. suteikė LRM (<…> EUR) ir PMV (<…> EUR), 2013 m. gruodžio 13 d. konvertuotos į nuosavą kapitalą (5 paskola);

iii) <…> EUR vertės paskolų (<…> % palūkanų per metus), kurias 2013 m. lapkričio 28 d. suteikė LRM, 2014 m. vasario 28 d. konvertuotos į nuosavą kapitalą (6 paskola);

iv) <…> EUR vertės paskolų (<…> % palūkanų per metus), kurias 2013 m. gruodžio 16 d. suteikė LRM (<…> EUR) ir PMV (<…> EUR), 2014 m. vasario 28 d. konvertuotos į nuosavą kapitalą (7 paskola);

v) <…> EUR gauti iš <…> EUR vertės tarpinės paskolos, kurią 2015 m. rugsėjo mėn. viduryje suteikė LRM (dalis 13 paskolos).

d) su varantais susiję <…> EUR panaudoti taip:

i) už <…> EUR 2014 m. rugsėjo 30 d. įsigijo LRM (<…> EUR) ir PMV (<…> EUR);

ii) už <…> EUR 2014 m. spalio 27 d. įsigijo LRM (<…> EUR) ir PMV (<…> EUR);

iii) už <…> EUR 2014 m. lapkričio 28 d. įsigijo LRM;

iv) už <…> EUR 2015 m. sausio 28 d. įsigijo LRM.

3.2. **Paskolos**

(21) Sprendime pradėti procedūrą Komisija išreiškė abejonių dėl to, ar, be paskolų, kurios buvo konvertuotos į nuosavą kapitalą, kaip nurodyta 20 konstatuojamojoje dalyje, toliau nurodytos paskolos, kurias suteikė LRM ir PMV ir kurios sudaro <…> EUR sumą, suteiktos rinkos sąlygomis:

a) <…> EUR tarpinė paskola, kurią LRM suteikė 2014 m. vasario 10 ir 19 d. ir kuri buvo grąžinta 2014 m. vasario 28 d. (8 ir 9 paskolos);

b) <…> EUR, kuriuos 2014 m. gegužės 16 d. suteikė LRM (<…> EUR) ir PMV (<…> EUR) (10 paskola);

c) <…> EUR, kuriuos 2015 m. balandžio 29 d. suteikė LRM (11 paskola);

d) <…> EUR vertės tarpinė paskola, kurią 2015 m. liepos ir rugpjūčio mėn. suteikė LRM (12 paskola);

e) <…> EUR iš <…> EUR vertės tarpinės paskolos, kurią 2015 m. rugsėjo mėn. viduryje suteikė LRM (dalis 13 paskolos).

3.3. **2015 m. lapkričio mėn. įvykdytas rekapitalizavimas**

(22) Sprendime pradėti procedūrą Komisija taip pat išreiškė abejonių dėl to, ar 2015 m. lapkričio mėn. kapitalo didinimas ir akcininkų paskolų restruktūrizavimas vykdyti rinkos sąlygomis. Kalbama, pirma, apie kapitalo didinimą <…> EUR (kartu su 13 paskolos <…> EUR perskaičiavimu), kurį grynaisiais pinigais pasirašė LRM, antra, apie LRM iš kitų šalių išpirktą 10 paskolos likusią mokėtiną sumą, taip pat apie LRM panaikintą dalį 10, 11 ir 12 paskolų pagrindinės sumos ir palūkanų.

4. **PAGALBOS GAVĖJOS BANKROTAS**

(23) 2017 m. gegužės 11 d. oficialiai paskelbta apie pagrindinės „Ducatt“ klientės „Solarworld“, kuri sudarė maždaug 30 % „Ducatt“ apyvartos, nemokumą.

(24) 2017 m. gegužės 20 d.„Ducatt“ valdyba nusprendė pradėti įmonės bankroto procedūrą. 2017 m. gegužės 23 d. Haselto komercinio teismo, kuris taip pat paskyrė tris bankroto administratorius, priimtu sprendimu dėl bankroto „Ducatt“ bankrotas buvo paskelbtas nuo 2017 m. gegužės 20 d.

4.1. **Pagalbos gavėjos ekonominės veiklos nutraukimas ir turto pardavimas**

(25) Nutraukus sutartis su visais „Ducatt“ darbuotojais ir sustabdžius gamybą, 2017 m. liepos mėn. „Ducatt“ ekonominė veikla buvo visiškai ir galutinai nutraukta ([4]).

(26) 2017 m. rugpjūčio mėn. nebuvo gauta nė vieno pasiūlymo parduoti veikiantį „Ducatt“ verslą, todėl bankroto administratoriai internetiniame aukcione įvairiems pirkėjams pardavė su gamyba nesusijusį „Ducatt“ turtą (baldus, kompiuterius, atsargines dalis, transporto įrangą, atsargas, pakavimo medžiagas, valymo mašinas ir kt.).

(27) Su gamyba susijusį pagrindinį turtą „Ducatt“ buvo įsigijusi iš trečiųjų asmenų išperkamosios nuomos būdu. Jie po „Ducatt“ bankroto tą turtą susigrąžino. Konkrečiai, patalpas ir dalį mašinų (gamybos patalpą su stiklo lydymo krosnimi, biurus ir logistikos kompleksą) susigrąžino išperkamosios nuomos bendrovė „LRM Lease NV“, o stiklo (iš stiklo lydymo krosnies ištekančio stiklo) apdorojimo linijas – išperkamosios nuomos bendrovės „ING Equipment Lease“, „KBC Lease“ ir „ES Finance“.

(28) Iš Belgijos pateiktos informacijos matyti, kad gamybos patalpos ir biurai šiuo metu yra tušti, o logistikos komplekso dalys įvairioms logistikos įmonėms nuomojamos kaip sandėliavimo erdvės. Numatyta nugriauti gamybos patalpą ir biurus, išvalyti vietą, kurioje jie pastatyti, ir toliau nuomoti patalpas logistikos įmonėms. Stiklo krosnis buvo pašalinta iš gamybos patalpos ir išmontuota. Akmeninės krosnies detalės internetiniame aukcione parduotos geriausią pasiūlymą pateikusiems pirkėjams, o kitos krosnies detalės po nesėkmingų bandymų parduoti internetiniame aukcione atiduotos į metalo laužą.

4.2. **Pagalbos gavėjos aktyvo ir pasyvo balansas ir jos likvidavimas**

(29) Belgija įrodė, kad bankroto metu „Ducatt“ pasyvas sudarė maždaug 33,8 mln. EUR, įmonės skolos pirmaeiliams kreditoriams (daugiausia personalui, socialinio draudimo įstaigai, bankams ir nuomos bendrovėms) – 14,3 mln. EUR, o „Ducatt“ aktyvas – maždaug 3,6 mln. EUR.

(30) Be to, jeigu Komisija konstatuotų, kad bendrovei „Ducatt“ Belgijos suteikta valstybės pagalba buvo neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, ir nurodytų susigrąžinti šią pagalbą, Belgijos pateiktas pagalbos susigrąžinimo prašymas pagal Belgijos teisės aktus dėl nemokumo „Ducatt“ bankroto procedūroje nebūtų prioritetinis. Turto nepakanka pirmaeiliams kreditoriams atlyginti, todėl nerealu tikėtis, kad būtų nors iš dalies padengtos nepirmaeilės skolos.

(31) Neišvengiamą „Ducatt“ likvidaciją vėlina tik keletas dar nesibaigusių teismo procesų, susijusių su kreditorių ir kai kurių darbuotojų reikalavimais. Šių procesų baigtis niekaip nepakeis fakto, kad bendra pirmaeilių skolų suma viršija „Ducatt“ turto vertę.

5. **IŠVADA**

(32) Komisija primena, jog pagal SESV 107 ir 108 straipsnius gautais įgaliojimais ji siekia, kad nebūtų teikiama su vidaus rinka nesuderinama pagalba. Kalbant apie susigrąžinimą, pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką Komisijos įgaliojimais valstybei narei nurodyti susigrąžinti pagalbą, kuri, Komisijos manymu, yra nesuderinama su vidaus rinka, siekiama atkurti prieš nesuderinamos pagalbos suteikimą buvusią padėtį ([5]).

(33) Kitaip tariant, vienas iš valstybės pagalbos kontrolės tikslų yra sutrukdyti teikti neteisėtą ir su vidaus rinka nesuderinamą pagalbą. Kitas tikslas – pasistengti atkurti prieš konkurencijos iškraipymą, kurį sukėlė su vidaus rinka nesuderinama valstybės pagalba, buvusią padėtį.

(34) Šiuo atveju bendrovei „Ducatt“ nebegali būti teikiama jokia pagalba. Bet kuriuo atveju sprendimas pripažinti jau taikytas priemones su vidaus rinka nesuderinama valstybės pagalba ir nurodyti tą pagalbą susigrąžinti nepadėtų jos susigrąžinti (nes akivaizdu, kad susigrąžinti neįmanoma) ir neturėtų jokio poveikio atsiskaitymui su kitais kreditoriais.

([4]) Dėl veikimo ypatumų stiklo lydymo krosnis negalėjo būti išjungta iš karto, o turėjo būti palaipsniui vėsinama, todėl reikėjo pasitelkti tam tikrą skaičių darbuotojų. Tuo paaiškinamas faktas, kad kai kurių „Ducatt“ darbuotojų darbo vietos buvo išlaikytos iki atvėsinimo proceso pabaigos, t. y. iki 2017 m. liepos mėn. pradžios.

([5]) 1994 m. rugsėjo 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija* / *Komisija*, sujungtos bylos C-278/92, C-279/92 ir C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, 75 punktas.

(35) Tiksliau, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad „Ducatt“ ekonominė veikla galutinai nutraukta dėl: i) sutarčių su visais „Ducatt“ darbuotojais nutraukimo (daugumą jų įdarbino kiti darbdaviai) ir ii) „Ducatt“ gamybos įrenginių išmontavimo ir viso su „Ducatt“ gamybos veikla nesusijusio turto pardavimo įvairiems pirkėjams.

(36) Be to, Komisija pažymi, kad su „Ducatt“ gamyba susijęs pagrindinis turtas, t. y. stiklo lydymo krosnis, kurią susigrąžino „LRM Lease“, buvo išmontuotas, todėl nebegali būti pasiūlytas nė vienam rinkos dalyviui, o patalpos, kurias „LRM Lease“ susigrąžino, nebuvo naudojamos su „Ducatt“ ekonomine veikla susijusiems tikslams. Galiausiai Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad stiklo apdorojimo linijos priklauso privačioms, nuo „Ducatt“ ir Flandrijos regiono nepriklausančioms įmonėms, kurių komercinė strategija yra nuomoti turtą, o ne vykdyti panašią į „Ducatt“ gamybinę veiklą. Dėl šių priežasčių Komisija mano, kad reikia atmesti galimybę, jog kita įmonė tęs ekonominę „Ducatt“ veiklą.

(37) Be to, Komisija pažymi, kad nurodymas susigrąžinti pagalbą neturėtų jokio poveikio su valstybės pagalba susijusių skolų ar kitų skolų sumokėjimui. Pagal Belgijos įstatymą dėl bankroto, gavus neigiamą Komisijos sprendimą ir nurodymą susigrąžinti pagalbą, prašymas susigrąžinti valstybės pagalbą į „Ducatt“ skolų sąrašą būtų įtrauktas kaip nepirmaeilė skola. Bankroto procedūroje pirmaeilės skolos „Ducatt“ kreditoriams gerokai viršija bankroto metu registruojamą turto sumą. Todėl net jei Komisija nuspręstų, kad „Ducatt“ gavo neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą, tokiu sprendimu pagrįstas susigrąžinimas būtų neįmanomas ir neturėtų jokio poveikio atsiskaitymui su nepirmaeiliais „Ducatt“ kreditoriais.

(38) Vienintelė priežastis išlaikyti ekonominės veiklos nevykdančią „Ducatt“ yra laukti, kol baigsis keletas tebevykstantys teismo procesai dėl kreditorių ir darbuotojų reikalavimų. Kai šie procesai bus baigti, „Ducatt“ neišvengiamai bus likviduota ir išbraukta iš bendrovių registro.

(39) Tokiomis sąlygomis Komisijos sprendimas, kuriame aptariamos priemonės vertinamos kaip nesuderinama pagalba, neturėtų praktinio poveikio, o pagal SESV 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą dėl aptariamų priemonių pradėta oficiali tyrimo procedūra nebetektų jokios prasmės,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pagal SESV 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą 2016 m. gegužės 19 d. dėl „Ducatt NV“ pradėta procedūra nutraukiama.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Belgijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2020 m. gegužės 26 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Vykdomoji pirmininko pavaduotoja